

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Xavier Graset

La punxa d'en Jap

Joan Antoni Poch

Aferrat

Ara mateix estic enganxat a dues dones: l'Elena Ferrante i l'Svetlana Aleksíevitx, i als seus 4x4 de signe ben diferent. Ficció i document. I

què documenta la ficció, quina part de ficció hi ha en el relat documental? L'una amagada, l'altra reconeguda internacionalment. Una amb el premi de lectors, l'altra multipremiada i Nobel de Literatura 2015. Una de públic de masses, l'altra no tant. *L'amiga genial*, *Història del nou cognom*, *Una fuig i l'altra es queda* i *La nena perduda* són les quatre novel·les que van creixent de manera trepidant i intensa, al voltant de l'amistat entre la Lina i l'Elena, i la seva evolució vital entre Nàpols i Milà. Trepidant. De *La nena perduda*: "Ens en anàvem corrents a sopar, ens lliuràvem al bon menjar, al vi, al sexe. Només volíem aferrar-nos i estrenye'ns."

Temps de segona mà, *La pregària de Txernòbil*, *Els nois de zinc* i *Ultims testimonis* són quatre llibres fascinants, novel·les "de veu". Un gènere nou en què Aleksíevitx fa parlar gent comuna

L'una amagada, l'altra reconeguda internacionalment. Una amb el premi de lectors, l'altra multipremiada i Nobel de Literatura 2015

per explicar la història de l'antiga Unió Soviètica, i el drama de la Segona Guerra Mundial. Brutal. De *Txernòbil*: "Enterràvem el bosc. Serràvem els arbres en trossos, cadascun de metre i mig, els embolicàvem en plàstic i els llençàvem dins una fossa." Quatre llibres de dimensions i interessos ben diferents és clar, però que m'atrapen d'igual manera. M'agraden mirades, pensaments i jocs diferents. M'alimenten. I darrere de l'èxit a Catalunya, com a mínim dues dones més: la Isabel Martí de la Campana, i la Laura Huerga de Raig Verd. I segons que hem sabut, encara una més: darrere d'Elena Ferrante hi ha la traductora romana Anita Raja, segons que ha revelat el periodista Claudio Gatti, que ha fet la recerca del que fins ara era el secret que envoltava l'amiga genial. Li podrem posar cara, i reconèixer la feina. Tot i que en un temps d'exposició constant, el misteri de no ser vist hi afegia un punt més d'atracció. Amb les ganes que tinc de veure't quan fuges i t'amagues. Com són!

Vuits i nous

Manuel Cuyàs

Els referèndums

Si defenso la celebració d'un referèndum sobre la independència de Catalunya és per no portar la contrària al vuitanta per cent que el reclama i perquè no se'm confongui amb els que en són contraris. Dit això, i a risc de contradir escrits anteriors (però és que no em trec el "procés" del cap, i hi dono voltes), em situo entre els que pensen que els referèndums poden ser contraproductius. Sempre es diu que els referèndums es convoquen perquè siguin guanyats pels que els patrocinen, però quan miro a dreta i esquerra o enrere només en veig de fracassats. Diumenge passat, els de Colòmbia i Hongria. Més lluny en el temps –i en aquests es dirimia una independència–, els del Quebec i Escòcia. O el *Brexit*. Els referèndums van bé a Suïssa, que és un país que sembla que tingui tota la feina enllestida i on qualsevol consulta pública hagi d'afectar petits detalls sense importància.

I aquí? El de l'OTAN va ser guanyat pels convocants després d'un gran embolic: a última hora els partits polítics negatius van optar per l'afirmació, i els afirmatius, pel no. També hi va ha-

“Es convoquen per ser guanyats, però últimament no és així”

ver el de la reforma de l'Estatut. El partit que més havia treballat per reformar-lo al final va cridar a l'abstenció. O al no, ara no ho recordo. La consulta del 9 de novembre del 2014, origen de l'empaperament judicial d'Artur Mas i tres consellers, havia de ser, i va ser-ho, una mobilització humana com una altra, només que amb unes urnes. Urnes simbòliques i de cartó, se'n va dir. Tot i el caràcter encartonat, la redacció de la pregunta va ser tan laboriosa que va acabar amb tres inquisicions. Si els votants van fingir que les entenien és perquè tenim uns votants de molt bona fe.

Ara es parla d'un referèndum acordat amb l'Estat. Si nosaltres sols som tan fatigants fent preguntes, ara comptin amb l'Estat pel mig. O d'un referèndum "unilateral" i de tirar pel dret. El Parlament reuneix totes les condicions per fer eterna la fixació de la pregunta. Algú ha dit: "és molt senzill, ¿vol vostè que Catalunya sigui independent?" Parlem-ne: aquesta Catalunya, ha de ser una república? Quina, entre el mostrari de repúbliques possibles? I Europa? I l'ONU? I l'OTAN? I l'Opus? Molts referèndums han fracassat perquè la gent, sigui del sí o del no i per molta bona fe que tingui, acaba tirant el barret al foc davant les dubitacions, les baralles i la confusió de la interrogació. Però els referèndums no fracassen. Sempre hi ha algú que els guanya. Jo vull que aquest el guanyin "els meus", però "els meus" són molt complicats. Ens coneixem...

Sóc més de majories parlamentàries, perdonin. I si hem d'anar a un referèndum, que aquesta majoria faci dir sí o no als documents que hagi discutit, acordat i segellat amb foc i lacre al lloc on pertoca. Tot i així...